

Velikonoční svatý týden, cesta s Kristem

Velikonoce nejsou svátkem jako ty ostatní: je to "svátek svátků", "slavnost slavností". Slavením velikonočního tajemství se křesťané spojují v důvěrném společenství s Kristem a vydávají se s ním cestou kříže ke vzkříšení a k životu s Bohem. +Noela

Nebojte se!

Moc Kristova kříže a vzkříšení je větší než veškeré zlo,

z něhož by člověk mohl a musel mít strach.

Nebojte se toho, co jste sami vytvořili,

nebojte se ani všeho, co člověk vyrobil

a čím je den ode dne více ohrožován!

A konečně, nebojte se sami sebe!

Kristus po svém zmrtvýchvstání řekl

apoštolům a ženám: "Nebojte se!"

Tato slova potřebujeme

na sklonku druhého tisíciletí možná více,

než kdy jindy.

(Jan Pavel II.)

Květná neděle Oslava Svatého týdne začíná na Květnou neděli průvodem, který symbolicky naznačuje, že následujeme Pána na jeho cestě utrpení a účastníme se jeho kříže, abychom dostali také podíl na jeho vzkříšení, jeho životě. Myšlenku vyzdvihuje zvláště žehnací modlitba nad ratolestmi: "požehnej také nás, ať s radostí jdeme za svým Králem Kristem."

Květná neděle spojuje Kristův královský triumf a oslavu jeho utrpení vjedno. Obojí je ve velikonočním tajemství vzájemně propojeno ...

Zelený čtvrtek Tématem večerní liturgie jsou dvě události: Ježíšova večeře, při níž ustanovuje tajemství eucharistie a myje apoštolům nohy; Ježíšova modlitba v Getsemanské zahradě a jeho zajetí ...

Kristus nás posiluje svým tělem a svou láskou. V této síle se pak můžeme vydávat na cestu do zaslíbené země. Na cestu, která vede i přes poušť utrpení a smrti, ale též skrze bránu vzkříšení. Cílem této cesty je "země", ze které nebudeme vyhnáni, totiž "nové nebe a nová země" nebeského království.

Velký pátek Podle prastaré tradice se dnes neslaví eucharistická oběť, ale obřady na památku utrpení Páně. Ty mají tři části: Bohoslužbu slova (ve které se čtou pašije) zakončenou přímluvami za celý svět; uctívání kříže; přijímání.

- je postním dnem - postem od masa a újmy v jídle.
- tento den je připomínkou dne smrti Ježíše Krista, kdy se konal proces odsouzení, jeho poprava i pohřeb
- v Bibli se události popisují ve všech čtyřech evangeliích
- tento den se tato část evangelií čte v tzv. paších
- je vzpomínkou na ukřižování, a proto je prožíván jako den postu ve znamení smutku, ticha a rozjímání
- podle evangelií odpoledne ve tři hodiny zemřel Ježíš na kříži. Proto se přibližně v tento čas věřící scházejí k zvláštní bohoslužbě - není to běžná mše, otvírá se smysl utrpení a smrti Krista při čtení Bible, připomíná se pokleknutím před křížem, přednáší se modlitby za velké bolesti celého světa (rozdělení, války, špatné vztahy, nejednota křesťanů, ...)
- výzdoba kostela je chudá, žádné květiny, žádné svíce na oltáři, písně se zpívají bez doprovodu varhan a zvony mlčí
- v mnohých kostelech se koná tento den ještě pobožnost křížové cesty
- Bible vypráví, že v momentě Ježíšovy smrti se roztrhla opona, která v jeruzalémském chrámě dělila velesvatyni od ostatních prostor. Tím Písmo naznačuje, že Ježíšovou smrtí se otevřela cesta k největšímu pokladu - k samotnému Bohu

Proklet je každý, kdo visí na dřevě (srov. Gal 3,13). Ježíšův spásný čin spočívá v tom, že všechen následek hříchu dopadl na něj, místo na nás. Vzal naše prokletí na sebe. Na kříži protřpěl to, co způsobuje hřích - ztrátu Boha. Toto největší utrpení vytrpěl až do dna. "Bože můj, Bože můj" - zvolal na kříži - "proč jsi mě opustil?" (Mt 27,6).

Bílá sobota je tzv. aliturgickým dnem, neboť se dnes zásadně neslaví mše svatá a další svátosti, kromě pomazání nemocných a svátosti smíření; je příležitostí prožít u Kristova hrobu skutečnost smrti, beznaděje a prázdnoty. Tedy všeho toho, v čem bychom byli díky hříchu uvěznění, nebýt Ježíšova vítězství, slaveného o velikonoční noci.

3

Dle starodávného zvyku, vycházejícího ze židovského (resp. orientálního) počítání času, začíná nový den již po západu slunce (předšlého dne). Oslava význačných svátků a událostí tak začínala již v předvečer příslušného svátku - tzv. vigilie. Oslava vzkříšení tak tedy začíná (dle našeho počítání) večer na Bílou sobotu, anebo v noci. (Stejně jako například o Vánocích, kdy je hlavním svátkem 25.12., se slaví "Štědrý večer" již večer 24.12)

Velikonoční noc (vigilie) je oslavou svaté noci, kdy Pán vstal z mrtvých, kdy rozlomil pouta smrti a jako vítěz vystoupil z hrobu, aby i nám otevřel cestu k životu. Oslava Veliké noci vyjadřuje mnohými symboly a texty tento velikonoční "přechod" (pesach) ze zajetí utrpení a smrti do života svobody a plnosti.

Křestní obřady Podstatným prvkem liturgie velikonoční noci je křestní slavnost. Tajemství křtu vyvěrá přímo z velikonoční události. Skrze něj máme účast na Kristově utrpení, smrti a vzkříšení. Proto se přednostně slaví a obnovuje právě o Velikonocích. Křest v řečtině znamená ponořovat. Křest v Krista Ježíše znamená osobní, pevné spojení s Ježíšem.

Velikonoční neděle Kristus vstal z mrtvých za svítání "prvního dne v týdnu", neboli "prvního dne po sobotě" (která byla podle židovského kalendáře posledním dnem týdne). Svým zmrtvýchvstáním dovršil Boží stvořitelské a vykupitelské dílo. Proto se křesťané v tento den začali pravidelně scházet k eucharistickému "lámání chleba" a tento den nazvali "dnem Páně". Každá neděle v roce je tedy "oslavou Velikonoc" - zpřítomněním Kristova vykupitelského činu, ze kterého můžeme čerpat posilu pro naši vlastní cestu zmrtvýchvstání.

Velikonoční doba slavení Velikonoc pokračuje dalších padesát dní až do neděle Seslání Ducha svatého, jakožto jeden sváteční den, jako "velký den Páně". Milost Velikonoc se neomezuje na jediný den. Jejich jasný paprsek nezapadá, ale vždycky je připraven osvětit toho, kdo po něm touží ... Tento svátek nás provází těžkostmi, na něž ve světě narážíme; a Bůh nám nabízí radost ze spasení, která z tohoto svátku vyzařuje. (podle sv. Atanáše).